

ပုဂံမြို့တော် သမိုင်းသစ်



ငွေ့ဝေ

Design : Myat Kyaw

ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

ဦးဌေးဝင်း(ဌေးဝေ)ကို (၂-၈-၁၉၅၈)တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကျောက်ဖြူမြို့၌ အဖ ဦးသောကြာ အောင် အမိဒေါ်ငွေသိန်းရင်တို့ မှ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ် စာပေးစာယူဖြင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (ဒဿနိကဗေဒ)ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်မှ စ၍ မဂ္ဂဇင်းနှင့် ဂျာနယ်များ တွင် ဆောင်းပါးများ၊ သမိုင်း သုတေသန ဆောင်းပါးများ ရေးသားနေရာ ယခုအချိန်ထိဖြစ်သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ထွန်းဖောင် ဒေးရှင်းစာမူ၊ စာပေဆုကို ပျူမြို့ပြယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းစာမူဖြင့် သမိုင်းစာပေဆုကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် စည်ပင်သာယာ စည်ပင်ခန့်ခွဲမှု၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ပျူမြို့ပြယဉ်ကျေးမှု သမိုင်းစာအုပ်များ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် တောင်ငူတက္ကသိုလ်၌ ကေတုမတီမည်သော တောင်ငူမြို့စာတမ်း ကို ကေတုမတီ နှစ်(၅၀၀)ပြည့် အထိမ်းအမှတ်စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် ဖတ်ကြားခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနက ကြီးမှူးကျင်းပသည့် သမိုင်းအမွေအနှစ်ဖြစ်သော ဓမ္မစေတီခေါင်းလောင်း ဆယ်ယူမှုဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ပန်းအလွှဲမြစ်အတွင်းမှ ဓမ္မစေတီ ခေါင်းလောင်းကြီးနှင့် တည်ရှိနေရာ လေ့လာချက်စာတမ်းကို ဖတ်ကြားခဲ့ပါသည်။ တပ်မတော် (ကြည်း)၊ ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်တို့ တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ယခုပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်တွင် သုတေသနမှူးအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။

အမှာ စာ

ပုဂံမြို့ဟောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားထားသော သုတေသနကျမ်းများ ဆောင်းပါးများကို ပညာရှင်များ စွာက ရေးသားထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ ။ ယခု ပုဂံမြို့တော်သမိုင်းသစ်တွင် မြန်မာတို့ ၏ ယဉ်ကျေးမှု အထက်တန်းကျနေသော သရေခေတ္တရာမြို့တော်ဟောင်းသမိုင်းနှင့် ပုဂံမြို့တော်ဟောင်း သမိုင်းကို ဆက်စပ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ။ သမိုင်းသည် အသစ်တွေ့ရှိချက်များကြောင့် ပြောင်းလဲလျက် ရှိနေပါသည်။ ။ မြန်မာတို့ ၏ ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ပုဂံခေတ်ပင်ဖြစ်သည်။ ။ ယခုနောက်တွေ့ အထောက်အထားများ အရ သရေခေတ္တရာခေတ်ကို ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ဟု သမိုင်းပညာရှင်များ ဖြစ်ကြသော ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်း၊ ဆရာကြီး ဒေါက်တာတိုးလှနှင့် ဆရာကြီး ဒေါက်တာချစ်စံဝင်းတို့ က ရေးသား သတ်မှတ်လာကြပါသည်။ ။ တချို့ပညာရှင်များက ပျူသည် မြန်မာမဟုတ်၊ ပျူ ဟာပျူဖြစ်သည့်အတွက် ပျူနိုင်ငံကို ပထမမြန်မာနိုင်ငံလို့ ခေါ်နိုင်ပါ့မလားဟု ဝေဖန်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ။ ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော် ပုဂံ၊ ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော် ဟံသာဝတီ၊ တတိယမြန်မာနိုင်ငံ တော် ရွှေဘိုဟု ပထမဆုံးသတ်မှတ်ထားမှုကို ဆရာကြီးဦးဘသန်း၏ မြန်မာရာဇဝင်တွင် တွေ့ရှိရပါ သည်။ ။ ယခုအခါ ဂျာနယ်များ တွင် စတုတ္ထမြန်မာနိုင်ငံတော် အသုံးအနှုန်းများကို တွေ့ရှိလာပါသည်။ ။ စတုတ္ထမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင်ပြီးမပြီး သမိုင်းပညာရှင်များ

လေ့လာသုတေသနပြုနိုင်ရန် အချက်တစ်ချက်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ။
ဤသမိုင်းကျမ်း ရေးသားရာတွင် ကျမ်းကိုပါ ပညာရှင် သုတေသီများ ၏
ကျေးဇူးကြီးမားလှပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ။

* * *

ပုဂံမြို့တော်သမိုင်းသစ် နိဒါန်း

ပုဂံမြို့တော်ဟောင်းသည် မြန်မာ့ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းတွင် တန်ဖိုးကြီးမားသော ရှေးဟောင်း အထောက်အထားများ ရှိသည့်နေရာဖြစ်ပါသည်။ ယခုတည်ရှိနေသော ယဉ်ကျေးမှုသည် ပုဂံ ခေတ်ကတည်းကပင်ရှိခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှုဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်မှ သီးပွင့်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ပုဂံခေတ် ယဉ်ကျေးမှုသည် လည်း သရေခေတ္တရာခေတ်ယဉ်ကျေးမှု၏ လက်ဆင့်ကမ်းအမွေအနှစ် ဖြစ်ကြောင်း ဗိသုကာပုံစံ ဘုရားစေတီပုထိုးများက ဖော်ပြလျက်ရှိနေသည်။ မြန်မာတို့ ၏ ယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာ ကြီးမားမှုကို သရေခေတ္တရာမြို့တော်ဟောင်းနှင့် ပုဂံမြို့တော်ဟောင်းက သက်သေပြလျက် ရှိနေပါသည်။

ပုဂံမြို့တော်ဟောင်းသို့ ကိုးကြိမ်သွားရောက်၍ ဘုရားစေတီပုထိုးများအား ဖူးမြော်လေ့လာခဲ့ဖူး ပါသည်။ ပုဂံမြို့ဟောင်းသို့ လေးခေါက်ရောက်သည့် အထိ ဘုရားသမိုင်းကိုမသိဘဲ ဘုရားများ ဖူးမြော် ကန်တော့ပြီး ပြန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ပုဂံသို့ ငါးကြိမ်သွားရောက်သည့်အခါ ဆရာကြီးပါရဂူ၏ ပုဂံခရီး သည် ကို ဖတ်ထားပြီးဖြစ်၍ ဘုရားသမိုင်းကို သိရှိပြီး ဖူးမြော်ခဲ့သည့်အခါ ပို၍ ကြည်ညိုသဒ္ဒါစိတ်ဖြင့် ဖူးမြော်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ပုဂံမြို့ဟောင်းသို့ ကိုးကြိမ်မြောက်ရောက်ရှိချိန်တွင် ကား ရှေးဟောင်းသမိုင်းကို အဓိကထားလေ့လာခဲ့ပါသည်။ ပုဂံသို့ အကြိမ်ကြိမ်ရောက်ရှိရာမှ ခံစားသိရှိ

လာသော အတွေးအမြင် သည် လည်း တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲလာခဲ့ပါသည်။ ။

ပုဂံမြို့တော်သမိုင်းသစ်တွင် အဓိကအနေဖြင့် ပုဂံမြို့သည် သရေခေတ္တရာမြို့တော်ပျက်သည့် ခရစ်နှစ် ၁၁ ရာစုတွင် မှ သာ မြို့တော်အဖြစ် တည်ရှိလာကြောင်း ဖော်ပြချက်ဖြစ်သည်။ ။ မြန်မာသမိုင်း စာအုပ် အား လုံးနီးပါးတွင် သရေခေတ္တရာပျက်သည့်ကာလသည် ခရစ်နှစ် ၈၃၂ ဖြစ်၍ ယင်း ၉ ရာစု နောက်ပိုင်း အနော်ရထာမင်းလက်ထက် ခရစ်နှစ် ၁၁ ရာစုတွင် မှ ပုဂံမြို့တော် ဖြစ်တည်လာပါသည်။ ။ ယင်းကြားကာလဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော်ကာလသည် မြို့တော်အဖြစ် မတည်ရှိသည့် သဘောယူဆထားပါသည်။ ။ သရေခေတ္တရာ ပျူမြို့တော်သည် ခရစ်နှစ် ၁၁ ရာစု အနော်ရထာမင်း လက်ထက်တွင် မှ မြို့တော်ပျက်စီးပြီး အနော်ရထာမင်းသည် သရေခေတ္တရာမှ ပုဂံသို့ မြို့တော်ပြောင်းရွှေ့ တည်သည် ဟု ယူဆဖော်ပြထားရာ ခေတ်သစ်သမိုင်းကျမ်းများ နှင့် ကွဲလွဲနေပါသည်။ ။ သရေခေတ္တရာမြို့ တော်သည် ခရစ်နှစ် ၁၁ ရာစုအထိ တည်ရှိခဲ့ပြီး ပုဂံသည် ခရစ်နှစ် ၁၁ ရာစုမှ သာ မြို့တော်အဖြစ် တည်ရှိခဲ့ရာ သရေခေတ္တရာပျူခေတ်နှင့် ပုဂံမြန်မာခေတ်တို့ သည် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းသာဖြစ် ကြောင်း ထင်ရှားလာခဲ့ပါသည်။ ။

အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို သရေခေတ္တရာပျူမြို့တော်မှ ပုဂံမြို့တော် သို့ ပြောင်းရွှေ့မြို့တော်တည်ထောင်ခဲ့သောမင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ။ ဘုရင့်နောင်မင်းကြီးသည် ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ဟံသာဝတီမြို့တော်ကို တည်ထောင်၍ လည်းကောင်း၊ အလောင်းမင်းတရား ကြီးသည် တတိယမြန်မာနိုင်ငံကို ရွှေဘိုတွင် တည်ထောင်၍ လည်းကောင်း မြို့တော်များ တည်ထောင်ခဲ့ သောမင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ။ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စတုတ္ထမြန်မာနိုင်ငံ တော်ကို စတင်တည်
ထောင်ရန် ပျိုးထောင်ပေးခဲ့ပါသည်။ ။ ယခင်နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဗိုလ်
ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေသည် စတုတ္ထမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ရန်ကုန်မြို့တော်
မှ နေပြည်တော်သို့ ပြောင်းရွှေ့တည်ထောင်ခဲ့ သော နိုင်ငံတော်အကြီးအ
ကဲ ဖြစ်ကြောင်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈) အရ အာဏာလွှဲပေး
ဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်းများ အရ ယုံကြည်ရပါသည်။ ။
အနော်ရထာမင်းကြီးသည် သမိုင်းမှတ်တမ်းများ အရ ပထမမြန်မာနိုင်ငံ
တော်ကို စည်းလုံးတည်ထောင်သူအဖြစ် တွေ့ရှိရပါသည်။ ။ အနော်ရထာ
မင်းကြီးမတိုင်မီ သရေခေတ္တရာနိုင်ငံတော်သည်
ဧကရာဇ်နိုင်ငံတော်အဖြစ် တည်ရှိခဲ့ကြောင်း ရှေးဟောင်းသုတေသန အ
ထောက်အထားများ အရ တွေ့ရှိရပါသည်။ ။

ပုဂံမြို့တော်ဟောင်းတွင် ကျောက်စာများကို တူးဖော်တွေ့ရှိရသဖြင့်
စာပေယဉ်ကျေးမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ပုဂံခေတ်မှ လက်
ဆင့်ကမ်းသယ်ဆောင်လာသော စာပေ အရေးအသားသည် ပင်းယခေ
တ်၊ စစ်ကိုင်းခေတ်၊ အင်းဝခေတ်၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်မှ သည် ယခုခေတ်
တိုင်အောင် ဆက်လက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ။

ပုဂံခေတ်သည် သရေခေတ္တရာခေတ်မှ လည်းကောင်း ပင်းယခေတ်
သည် ပုဂံခေတ်မှ လည်း ကောင်း စစ်ကိုင်းခေတ်သည် ပင်းယခေတ်မှ
လည်းကောင်း အင်းဝခေတ်သည် စစ်ကိုင်းခေတ်မှ လည်း ကောင်း
ကုန်းဘောင်ခေတ်သည် အင်းဝခေတ်ကိုလည်းကောင်း အခြေခံ၍ ဖြစ်
ပေါ်လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ် သည်။ ။ ပုဂံခေတ်ကို တည်ထောင်သူ အနော်ရထာ
မင်းကြီးသည် သရေခေတ္တရာပျူမြို့တော်ကို ပုဂံမြို့သို့ မြို့တော်ပြောင်း
တည်ခြင်းသည် စတုတ္ထမြန်မာနိုင်ငံကို တည်ဆောက်သူ
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက ရန်ကုန်မြို့တော်ကို နေပြည်တော်သို့ မြို့

တော်ပြောင်းရွှေ့ တည်ခြင်းမျိုးသာဖြစ်ပါသည်။ ။ သရေခေတ္တရာ ပျူမြို့
တော်မှ ပြည်သူများ ဖြင့် ပုဂံမြို့တော်ကို တည်ထောင်ခြင်းဖြစ်ရာ သရေ
ခေတ္တရာ ပျူခေတ်နှင့် ပုဂံမြန်မာခေတ်တို့ သည်
တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း သာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ။ ဤစာအုပ်
သည် သရေခေတ္တရာခေတ်နှင့် ပုဂံခေတ် ခေတ်နှစ်ခေတ် ကြားဖြစ်ကာ
လအဖြစ် တည်ရှိခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း အထောက်အထားများ ဖြင့် တင်ပြ
ထားရာ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းသော ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာ နိုင်
ငံတော် သမိုင်းအတွက် အထောက်အကူ ပြုမည်ဟု
ယုံကြည်မိပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။ ။

* * *